

Părintele Teofil Părăian

*Sfintele Paști
în cultul ortodox*

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Editura DOXOLOGIA
Iași, 2013

Prezenta broșură reflectă transcrierea (adaptată pentru tipar) conferinței susținute în anul 1997, de Părintele Teofil Părăian, la invitația ASCOR Iași.

© DOXOLOGIA, 2013
ISBN 978-606-666-068-6

Evanghelia este izvor de bucurie și de nădejde. Trăirea creștină trebuie să fie o trăire de bucurie. Temeiurile bucuriei noastre le avem în credința noastră, în rânduielile Bisericii noastre, în sărbătorile noastre, în slujbele Bisericii noastre. Mereu suntem chemați la bucurie nu numai prin îndemnurile pe care le auzim citindu-se la Sfânta Evanghelie sau pe care le citim noi din Sfânta Evanghelie, ci și prin rânduielile de slujbă, prin sărbătorile rânduite de Biserica noastră. Se creează o atmosferă de bucurie, iar bucuria cea mai înaltă este cea de la Paști. Noi știm ce ne așteaptă la Paști, știm cum se sărbătoresc Paștile, știm cum se exprimă bucuria de la Paști, știm cum sunt slujbele de la Paști. Le așteptăm, pentru că le-am mai trăit.

Toate aceste slujbe, toate aceste stihiri de laudă, creează în sufletul nostru un temei de bucurie, creează în jurul nostru, împreună cu noi și prin noi, o atmosferă de bucurie, pentru că Sfânta Înviere a Mântuitorului nostru Iisus Hristos este

mai presus de lume. „Cea mai presus de lume Înviere a lui Hristos”, zicem noi la sfintele slujbe, pentru că Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos nu poate fi înțeleasă cu puterea omului.

Așteptăm darul lui Dumnezeu, ca să simțim măreția Învierii Mântuitorului și ne apropiem cu pași repezi de Sfintele Paști, de taina Jertfei Mântuitorului din Vinerea cea Mare, de taina Răstignirii pe Cruce a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care s-a întâmplat pentru noi și pentru a noastră mântuire, de Sfânta Înviere a Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Duminica Paștilor, pentru care ni se cere a avea o pregătire anume. Nu putem sta în fața lucrurilor lui Dumnezeu fără o pregătire specială pentru aceasta. Ne pregătim pentru Sfintele Paști cu post și cu rugăciune, cu slujbe speciale, curățitoare de suflet, cu gânduri din cartea de slujbă conducătoare în pregătirea pentru Sfintele Paști - care se numește *Triod*.

Vreme de zece săptămâni, în fiecare an, ne pregătim pentru Sfintele Paști. Avem în față, în fiecare an, un urcuș duhovnicesc sub îndrumarea *Triodului*, ca

să ajungem să fim sensibilizați, să fim receptivi față de adevărurile credinței noastre, față de trăirea adevărurilor de credință, pentru că slujbele noastre au rolul nu numai de a ne informa, ci și de a ne angaja. La Sfintele Slujbe ne rugăm și învățăm. Și ne rugăm învățând și învățăm rugându-ne. Sfintele Slujbe sunt prilejuri de informare și de manifestare ale sufletului omenesc. Primim din textele liturgice, în conștiința noastră, gânduri schimbătoare spre bine și ne angajăm prin acele gânduri în trăirea creștină.

Vremea de pregătire pentru Sfintele Paști o începem în fiecare an cu zece săptămâni înainte de duminica Învierii, și o parcurgem în cele zece săptămâni prin rânduielele de slujbă ale *Triodului*. *Triodul* este o carte care cuprinde textele pe care le citim, pe care le cântăm, le rostim la Sfintele Slujbe și prin care ne angajăm într-o lucrare de îmbunătățire sufletească. Cartea aceasta se numește *Triod* pentru că multe din alcătuirile de slujbă, numite canoane, au trei cântări. Sunt, însă, în *Triod* și canoane depline, cu opt cântări și sunt canoane cu nouă cântări. Cele mai multe din alcătuirile

de slujbă au opt cântări. Se trece, de obicei, peste cântarea a doua, dar în *Triod* sunt și alcătuirii din nouă cântări, având și cântarea a doua.

Vremea de pregătire o începem cu gândul la Pilda vameșului și a fariseului, cuprinsă în Sfânta Evanghelie de la Luca și rânduită să fie citită în prima duminică a acestei perioadei de pregătire pentru Paști, ca să ni se atragă atenția asupra smereniei vameșului și asupra faptelor fariseului. Domnul nostru Iisus Hristos a pus o pildă în atenția celor care se credeau pe sine mai buni decât alții, o pildă cu vameșul smerit și cu fariseul mândru. Fariseul avea, totuși, niște fapte cu care se putea mândri, deși n-ar fi trebuit să se mândrească. Rânduielile de slujbă din Duminica vameșului și a fariseului ne atrag atenția asupra necesității ca noi să avem faptele fariseului și smerenia vameșului. Să fim ca vameșul smerit, care, la drept vorbind, nu săvârșise fapte deosebite, dar să fim și ca fariseul, care avea fapte bune, dar, în plus față de acesta, să acoperim faptele cele bune cu smerenia.

Urmează, apoi, Pilda fiului risipitor, în Duminica a doua din vremea Triodului, în care ni se atrage atenția asupra faptului că fiul, care și-a risipit averea și s-a întors acasă, a fost primit cu bucurie de tatăl său, care îl aștepta. În pildă se vorbește și despre un frate al fiului risipitor, un frate împotrivor, care, însă, nu este luat în considerație în alcătuirile de la slujbă, pentru că, de obicei, se atrage atenția asupra bunătății tatălui și asupra întoarcerii fiului. Pe noi înșine *Triodul* ne îndeamnă să ne cercetăm și să ne credem fii risipitori, dar întorși la Tatăl, să înțelegem că întotdeauna ne așteaptă un Tată primitor, Tatăl cel ceresc, Care ne primește așa cum suntem - păcătoși și vinovați - dacă ne vom pocăi.

Într-o altă duminică, cea de-a treia din Triod, ni se atrage atenția asupra faptului că va veni o vreme în care să stăm în fața lui Dumnezeu la Judecată, în fața Mântuitorului nostru Iisus Hristos, și să dăm răspuns de greșelile pe care le-am făcut, primind, dacă am făcut voia lui Dumnezeu în viață, veșnică răsplată. Noi trebuie să privim credința noastră ca